

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою
Кафедра архітектури будівель та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

Богдан КОРОБКО

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДОЛОГІЯ ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки

Доктора філософії

(назва ступеня вищої освіти)

Освітньої програми

Архітектура та містобудування

(назва освітньої програми)

Спеціальності

191 Архітектура та містобудування

(код і назва спеціальності)

Полтава
2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія прикладних досліджень будівель і споруд» для здобувачів вищої освіти спеціальності 191 Архітектура та містобудування, третього (освітньо-наукового) рівня.

Складена відповідно до освітньої програми «Архітектура та містобудування», 2023 року.

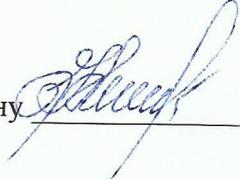
Розробник: Дмитренко А.Ю., доцент кафедри архітектури будівель та дизайну

Погоджено:

Гарант освітньої програми В.А. Ніколаєнко

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури будівель та дизайну

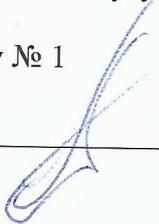
Протокол від «23» 08 2025 року № 1

Завідувач кафедри архітектури будівель та дизайну В.А. Ніколаєнко

«28» 08 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією інституту

Протокол від «29» 08 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії В.А. Кириченко

«29» 08 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма здобуття освіти денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>19 Архітектура та будівництво</u>	вибіркова
Загальна кількість годин – 120		Спеціальність <u>191 Архітектура та містобудування</u>
Модулів – 1	Змістових модулів – 1	
Індивідуальне завдання – передбачено написання реферату, але виконується він за рахунок самостійної роботи і оцінюється не більше 4 балів.		Ступінь вищої освіти <u>Доктор філософії</u>
	Практичні 16 год.	
	Лабораторні 0 год.	
	Самостійна робота 78 год.	
	Індивідуальна робота: 0 год.	
	Вид контролю: диференційований залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 42/78

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Методологія прикладних досліджень будівель і споруд» має на меті надання здобувачам вищої освіти знань про основні підходи та методи прикладних досліджень будівель і споруд, формування у них умінь проведення прикладних досліджень з використанням специфічних методів.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

- здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики;
- здатність оцінювати та виконувати (індивідуально або в науковій групі) наукові дослідження будівель, споруд, інженерних та транспортних систем населених пунктів, інженерного обладнання й інженерної підготовки території, благоустрою, ландшафтної архітектури, урбодизайну, просторового і регіонального планування, які приводять до отримання нових знань і розуміння фізичних і соціальних процесів, котрі в них відбуваються;
- компетентність у застосуванні технологій, методів досліджень об'єктів архітектури, містобудування та дизайну архітектурного середовища;
- здатність до вибору ефективних методів і стратегій вирішення проблем в архітектурі і містобудуванні.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни є вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Система архітектурних знань та перспективи розвитку архітектурної науки».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Очікувані програмні результати навчання, на формування яких спрямована навчальна дисципліна, такі:

- набутий поглиблений рівень знань і розумінь у галузі архітектури, містобудування та дизайну архітектурного середовища, зокрема засвоєні основні концепції, сформоване розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, включаючи методики проведення експериментів, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку. Рівень отриманих знань повинен бути достатнім для проведення наукових досліджень на рівні останніх світових досягнень і направлений на їх розширення та поглиблення.
- здатність робити огляд та пошук інформації, використовуючи різноманітні спеціалізовані інформаційні ресурси: наукові видання, (монографії, журнали, наукові праці тощо), електронні бази даних, он-лайн ресурси.
- набуття відповідних знань, розумінь та здатностей використовувати найсучасніші світові методи статистики до аналізу даних у галузі містобудування та архітектури.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	ЄКТС значення	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, добре розуміє особливості методології прикладних досліджень будівель і споруд. Власні пропозиції здобувача під час виконання практичних завдань підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, досить добре розуміє особливості методології прикладних досліджень будівель і споруд та вміє застосовувати теоретичні положення при виконанні практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, загалом розуміє особливості методології прикладних досліджень будівель і споруд, використовує для виконання характерних /типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.

64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє головні особливості методології прикладних досліджень будівель і споруд, проте має певні проблеми з конкретними її аспектами. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є відповідно диференційований залік, тестування, виконання практичних робіт.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ОСНОВНІ ПІДХОДИ І МЕТОДИ ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД

Тема 1. Основні підходи у прикладних дослідженнях у галузі архітектури будівель і споруд.

Вступна лекція. Мета і завдання навчальної дисципліни. Правила оцінювання. Проблема розриву між теорією і практикою в галузі архітектури будівель і споруд. Поняття прикладного дослідження. Поняття підходу, методології, методики, методу. Різні види класифікації підходів у прикладних дослідженнях. Теоретичні, емпіричні й міждисциплінарні підходи у дослідженнях архітектури будівель і споруд. Якісні та кількісні підходи. Традиційні та інноваційні підходи.

Практичне заняття №1.

Тема 2. Теоретичні та емпіричні підходи.

Історико-архітектурний аналіз: вивчення історичного контексту, стилів та традицій для натхнення та розуміння еволюції форм. Історичні/архівні дослідження: аналіз минулих документів, креслень та будівель. Огляд літератури: синтез існуючих знань. Логічна аргументація: розроблення теоретичних основ та критичних зауважень. Соціологічні дослідження: аналіз потреб мешканців, їхньої поведінки та взаємодії з простором для створення людиноорієнтованих рішень. Теорії просторової організації: застосування принципів композиції, функціонального зонування та психології сприйняття.

Натурні дослідження (Site Analysis): детальне вивчення ділянки (рельєф, клімат, інсоляція, транспортна доступність) для врахування природних факторів (при новому проектуванні) або обстеження існуючої будівлі/споруди при реконструкції або реставрації. Види обмірів, що застосовуються при обстеженні будівель і споруд. Збір даних: використання опитувань, інтерв'ю, фотофіксації для розуміння реального використання простору. Експериментальне моделювання: створення фізичних макетів, комп'ютерних симуляцій (наприклад, сонячного освітлення) та 3D-візуалізацій для тестування рішень.

Практичне заняття №2.

Тема 3. Якісні та кількісні підходи.

Case Studies (дослідження на конкретному прикладі): детальний аналіз конкретних проєктів, контекстів та взаємодії користувачів. Спостереження за користувачами/мешканцями: вивчення поведінки окремих людей та соціальних груп у будівлі та/або у забудованому середовищі. Інтерв'ю та фокус-групи: вивчення основних причин, досвіду та мотивації поведінки мешканців/користувачів будівель і споруд.

Опитування та анкетування: збір кількісних даних від великих груп, які можуть бути оброблені статистичними методами. Експериментальні дослідження: перевірка гіпотез у контрольованих умовах (наприклад, у комп'ютерній симуляції чи на матеріальній моделі/макеті). Моделювання процесу експлуатації будівлі: використання моделей для прогнозування споживання енергії, інтенсивності природного освітлення та інсоляції, захисту від шуму та інших несприятливих факторів тощо.

Практичне заняття №3.

Тема 4. Підходи, засновані на проєктуванні.

Експериментальне проєктування: використання самого проєктного процесу як методу дослідження, отримання знань через створення проєктної моделі будівлі/споруди. Оцінка після заселення (POE): оцінка споживчих властивостей та технічного стану будівлі в процесі експлуатації за допомогою опитувань, інтерв'ю та вимірювань. Архітектурне програмування:

визначення потреб та цілей до початку проектування. Створення прототипів та моделювання: створення фізичних або цифрових моделей для перевірки ідей.

Практичне заняття №4.

Тема 7. Action Research (дослідження через дію).

Формування стратегії дослідження. Обґрунтування проведення ризикованих досліджень. Створення дослідницької мережі і важливість колаборації. Формування і підтримання дослідницького колективу. Залучення представників академічного середовища до прикладних досліджень. Action Research як циклічний процес.

Практичне заняття №5.

Тема 8. Партисипаційне проектування.

Партисипаційне проектування: співпраця з користувачами/мешканцями (нинішніми або майбутніми) у процесі проектування. Основні принципи партисипаційного проектування. Етапи процесу. Переваги та недоліки партисипації. Проблема визначенні сфери раціонального застосування партисипаційного проектування.

Практичне заняття №6.

Тема 9. Міждисциплінарні підходи.

Ключові напрями та приклади міждисциплінарності. Соціально-культурна інтеграція: аналіз архітектури як відображення суспільних процесів, поєднуючи архітектуру з соціологією та культурологією. Технологічна інновація: хай-тек, біо-тек, еко-архітектура. Використання передових технологій і матеріалів, інтеграція біологічних систем, що вимагає знань з інженерії, матеріалознавства та біології. Комп'ютерне моделювання: застосування програм для BIM-проектування та 3D-моделювання і візуалізації, що є симбіозом архітектури та IT. Екологічна свідомість: розроблення енергоефективних будівель, «зелених» технологій, інтеграція з ландшафтом, що потребує знань з екології та інженерних наук. Містобудування та ландшафт, новий урбанізм: поєднання архітектури будівель з ландшафтною архітектурою (садово-паркове мистецтво) та містобудуванням для створення цілісного життєвого середовища з урахуванням соціальної взаємодії, пішохідної доступності та громадських просторів.

Практичне заняття №7.

Тема 10. Інноваційні підходи.

Доказове проектування (Evidence-Based Design): використання аналізу даних про здоров'я та поведінку користувачів для прийняття рішень, що особливо актуально для лікарень та офісів. Параметричне та алгоритмічне моделювання: дослідження складних форм за допомогою алгоритмів, що дозволяють оптимізувати конструкції під конкретні кліматичні умови. Комп'ютерне моделювання (BIM-технології та 3d-моделювання). Сталий аналіз та LCA (Life Cycle Assessment): дослідження життєвого циклу матеріалів для мінімізації вуглецевого сліду будівлі. Оцінювання під час експлуатації (Post-Occupancy Evaluation): аналіз того, як будівля функціонує після заселення / введення в експлуатацію, для покращення майбутніх проектів. Цифрові двійники (Digital Twins): створення віртуальних копій будівель для дослідження їхньої енергоефективності в режимі реального часу. Використання штучного інтелекту (ШІ) в архітектурному проектуванні та дослідженнях.

Практичне заняття №8.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основні напрями досліджень типології будівель і споруд						
Тема 1. Основні підходи у прикладних дослідженнях у галузі архітектури будівель і споруд	10	2	2			6
Тема 2. Теоретичні та емпіричні підходи	22	4	2			16
Тема 3. Якісні та кількісні підходи	22	4	2			16
Тема 4. Підходи, засновані на проєктуванні	14	4	2			8
Тема 5. Action Research (дослідження через дію)	12	2	2			8
Тема 6. Партисипаційне проєктування	12	2	2			8
Тема 7. Міждисциплінарні підходи	14	4	2			8
Тема 8. Інноваційні підходи	14	4	2			8
Разом за змістовим модулем 1	120	26	16			78
Усього годин	120	26	16			78

9. Перелік питань для семінарських занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Семінарські заняття не передбачені	

10. Перелік питань для практичних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Практичне заняття 1. Проблеми вибору підходу та методу (методів) прикладного дослідження конкретної будівлі/споруди. 1. Класифікація будівлі/споруди, що є об'єктом дослідження, визначення предмету дослідження. 2. Обґрунтування вибору підходу прикладного дослідження конкретної будівлі/споруди. 3. Обґрунтування вибору методу (методів) прикладного дослідження конкретної будівлі/споруди.	2
Практичне заняття 2. Проведення передпроектного обстеження об'єкта реконструкції/реставрації (на прикладі навчальної аудиторії) 1. Проведення обмірів. 2. Фотофіксація об'єкта в цілому та його деталей. 3. Аналіз діяльності та поведінки користувачів об'єкта.	2
Практичне заняття 3. Проведення анкетування/опитування. 1. Складання опитувальника (переліку питань). 2. Проведення інтерв'ю. 3. Оброблення та інтерпретація результатів опитування.	2
Практичне заняття 4. Експериментальне проєктування (на прикладі сходово-ліфтового вузла багатоповерхового житлового секційного будинку). 1. Організація доступу осіб, що пересуваються на кріслах колісних, на рівень	2

першого поверху будинку. 2. Улаштування на другому та розташованих вище поверхах пожегобезпечної зони для маломобільних груп населення і організація їх порятунку в разі надзвичайної ситуації. 3. Організація швидкого і безпечного доступу мешканців до споруди цивільного захисту.	
Практичне заняття 5. Action Research (дослідження через дію) як циклічний процес. 1. Планування (ідентифікація, інформування, організація). 2. Дія (випробування, збір даних, опитування). 3. Спостереження (аналіз, доповідь, спільне використання результатів). 4. Осмислення (оцінювання, впровадження, повторне відвідування об'єкта дослідження).	2
Практичне заняття 6. Партисипаційне проектування. Проведення воркшопу. 1. Визначення складу учасників. 2. Організація процесу проведення воркшопу. 3. Аналіз та інтерпретація результатів воркшопу.	2
Практичне заняття 7. Міждисциплінарний підхід: соціокультурна інтеграція (на прикладі аналізу житлового будівництва). 1. Вплив демографічної структури населення на номенклатуру квартир. 2. Вплив індивідуалізму/колективізму на розповсюдженість багатоквартирного житла. 3. Вплив національно-релігійних традицій на площу і структуру житлової чарунки.	2
Практичне заняття 8. Оцінювання під час експлуатації (Post-Occupancy Evaluation): аналіз того, як будівля функціонує після введення в експлуатацію, для покращення майбутніх проєктів (на прикладі термомодернізації будівель Університету). 1. Оцінювання змін мікроклімату приміщень. 2. Оцінювання витрат енергії. 3. Оцінювання стану будівельних конструкцій.	2
Усього	16

11. Перелік питань для лабораторних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи здобувачів вищої освіти є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Основними видами самостійної роботи здобувачів вищої освіти є опрацювання лекційного матеріалу, вивчення конспекту лекцій та рекомендованої літератури за темою з доповненням конспекту; опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списком літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни; підготовка до практичних занять, відвідування консультацій; підготовка до диференційованого заліку за контрольними питаннями.

Питання
для самостійного вивчення здобувачами вищої освіти

№ п/п	Перелік питань	Кількість годин для денної форми
Змістовий модуль 1. Основні підходи і методи прикладних досліджень будівель і споруд		
Тема 1. Основні підходи у прикладних дослідженнях у галузі архітектури будівель і споруд		
1	Проблема розриву між теорією і практикою в галузі архітектури будівель і споруд.	2
2	Різні види класифікації підходів у прикладних дослідженнях.	4
Тема 2. Теоретичні та емпіричні підходи		
3	Огляд літератури: синтез існуючих знань.	4
4	Логічна аргументація: розроблення теоретичних основ та критичних зауважень.	4
5	Особливості проведення фотофіксації при розробленні науково-проектної документації на реставрацію будівлі або споруди	4
6	Види обмірів, що застосовуються при обстеженні будівель і споруд	4
Тема 3. Якісні та кількісні підходи		
7	Формування фокус-груп для проведення опитувань: основні принципи	4
8	Особливості проведення інтерв'ю користувачів / мешканців як засобу оцінювання якості проектних рішень	4
9	Особливості проведення анкетування майбутніх відвідувачів/мешканців проєктованої будівлі	4
10	Перевірка гіпотези з використанням матеріальної моделі	4
Тема 4. Підходи, засновані на проєктуванні		
11	Роль концептуального проєктування у дослідженнях будівель і споруд	4
12	Обґрунтування функціональної програми багатофункціонального комплексу	4
Тема 5. Action Research (дослідження через дію)		
13	Основні етапи Action Research	4
14	Сфери раціонального застосування Action Research	4
Тема 6. Партисипаційне проєктування		
15	Передумови виникнення партисипаційного проєктування	4
16	Переваги та недоліки партисипації	4
Тема 7. Міждисциплінарні підходи		
17	Переваги і недоліки міждисциплінарного підходу	4
18	Новий урбанізм як приклад міждисциплінарного підходу	4
Тема 8. Інноваційні підходи		
19	Роль BIM-технологій та 3d-моделювання у створенні цифрових моделей будівель і споруд для проведення досліджень	4
20	Доказове проєктування (Evidence-Based Design): використання аналізу даних про здоров'я та поведінку користувачів для прийняття рішень	4
	Разом	78

13. Індивідуальне завдання

За бажанням здобувачів вищої освіти можливо написання реферату, яке оцінюється до 4 балів. Теми рефератів відповідають питанням, передбаченим для самостійного вивчення

студентами (див. попередню таблицю) або ж можуть бути запропоновані здобувачем вищої освіти відповідно до теми його дисертаційного дослідження.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні та наочні методи навчання.

Словесні та наочні використовуються під час лекцій, наочні – при самостійній роботі.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація.

Під час самостійної роботи застосовуються наочний метод: спостереження.

Формування *soft skills* у здобувачів вищої освіти відбувається під час обговорень проблемних питань методології прикладних досліджень будівель і споруд на практичних заняттях.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу здійснюється шляхом тестування, усного опитування та виконання завдань на практичних заняттях.

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Схема нарахування балів для денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни «Методологія прикладних досліджень будівель і споруд» за видами робіт

Види робіт/ контролю	Перелік тем							
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8
	Практичні заняття							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Тестування	4	4	4	4	4	4	4	4
Виконання практичних завдань	3	3	3	3	3	3	3	3
Усне опитування		2	2			2	2	2
Всього за темами	7	9	9	7	7	9	9	9
Реферат	4							
Диференційований залік	30							
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100							

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами тестування на практичному занятті за матеріалами попередньої лекції

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
4	Відповіді на всі чотири питання правильні

3	Відповіді на три з чотирьох питань правильні
2	Відповіді на два з чотирьох питань правильні
1	Відповідь правильна на одне з чотирьох питань
0	Відповіді на всі питання неправильні або ж взагалі відсутні

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
3	Усі три завдання практичної роботи виконано, можливо з незначними помилками.
2	Два завдання з трьох виконані правильно, третє не виконано або виконано зі значними помилками.
1	Одне завдання з трьох виконано правильно, інші два не виконані або не виконані зі значними помилками.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання реферату

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
4	Тема реферату розкрита повністю, обсяг не менше 25 сторінок (поля 2 см з усіх боків, шрифт Times New Roman, кегль 14 через 1,5 інтервали), наявні основні структурні елементи: вступ, основна частина, висновки, список літератури (на складові якого наведено посилання в тексті), є ілюстрації (не менше 5), на які наведено посилання в тексті.
3	Тема реферату розкрита майже повністю, обсяг не менше 20 сторінок (поля 2 см з усіх боків, шрифт Times New Roman, кегль 14 через 1,5 інтервали), наявні основні структурні елементи: вступ, основна частина, висновки, список літератури (на складові якого наведено посилання в тексті), є ілюстрації (не менше 4), на які наведено посилання в тексті. Можливі невеликі відхилення від вимог до змісту і оформлення.

2	Тема реферату розкрита повністю, обсяг не менше 15 сторінок (поля 2 см з усіх боків, шрифт Times New Roman, кегль 14 через 1,5 інтервали), відсутні деякі основні структурні елементи: вступ, основна частина, висновки, список літератури (на складові якого наведено посилання в тексті), є ілюстрації (не менше 5), на які наведено посилання в тексті. Наявні значні відхилення від вимог до змісту і оформлення.
1	Тема реферату не розкрита, обсяг не менше 10 сторінок (поля 2 см з усіх боків, шрифт Times New Roman, кегль 14 через 1,5 інтервали), відсутня більшість основних структурних елементів: вступ, основна частина, висновки, список літератури (на складові якого не наведено посилання в тексті), є ілюстрації (не менше 1), на які не наведено посилання в тексті. Наявні значні відхилення від вимог до змісту і оформлення.
0	Реферат повністю не виконано

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання диференційованого заліку у формі тестування**

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (1×30=30), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 70 балів здобувач вищої освіти може отримати впродовж семестру, решта 30 балів припадає на підсумковий контроль – диференційований залік.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином:

– тестування на практичних заняттях за матеріалами попередньої лекції – до 32 балів (до 4 балів за кожне: відсутність під час проведення тестування без поважної причини або отримання оцінки «незадовільно» – 0 балів, отримання оцінки «задовільно» – 1 бал; «добре» – 2 бали; «дуже добре» – 3 бали; «відмінно» – 4 бали);

– усне опитування на практичних заняттях за матеріалами попередньої лекції – до 10 балів (до 2 балів за кожне: відсутність під час проведення тестування без поважної причини

або отримання оцінки «незадовільно» – 0 балів, отримання оцінки «задовільно» – 1 бал, отримання оцінки «відмінно» – 2 бали);

– оцінка виконання практичних завдань на практичних заняттях – до 24 балів (до 3 балів за кожне: відсутність під час проведення практичного заняття без поважної причини або отримання оцінки «незадовільно» – 0 балів, отримання оцінки «задовільно» – 1 бал, «добре» – 2 бали, «відмінно» – 3 бали).

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності здобувача на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Здобувачам вищої освіти, що пропустили заняття з поважних причин, надається можливість пройти тестування та виконати завдання практичної роботи самостійно без пониження оцінки або відпрацювати практичні заняття.

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Дмитренко А.Ю. Методичні вказівки до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Методологія прикладних досліджень будівель і споруд» для аспірантів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти денної форми здобуття освіти. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2023. 12 с.
2. Дмитренко А.Ю. Методичні вказівки до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Методологія прикладних досліджень будівель і споруд» для аспірантів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти денної форми здобуття освіти. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2023. 16 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Александер К. Архітектура поза часом. Пер. з англ. М. Климчук. 2-ге вид., перероб. Київ: Основи, 2025. 448 с., іл.
2. Білик М. С. Архітектура та містобудівництво. Теорія і практика. Філософія і діалектика. Тернопіль: ТОВ «Терно-Граф», 2023. 432 с.; іл.
3. Ліч Н. Архітектура в добу штучного інтелекту. Вступ до ІІІ для архітекторів. Київ : ArtHuss, 2024. 304 с.
4. Приймак В. Методологічні аспекти архітектурних досліджень. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*, 2025. Вип. 71. С. 589–604.
5. Парнета М. Методи аналізу та оцінки медійності архітектурних об'єктів та просторів. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*, 2022. Вип.62. С. 76–89.
6. Aksamija A. Research Methods for the Architectural Professionю New York: Routledge, 2021. – 224 p.
7. Creswell J.W. Research Design. Qualitative, Quantitative and Mixed Approaches. New York: Sage, 2009.

Допоміжна

1. Дмитренко А. Ю. Проблеми розвитку типології масового житла для післявоєнної відбудови України. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*, 2023. Вип. 66. С. 150–167.
2. Дмитренко А. Ю. Проблеми розвитку офісних центрів в Україні. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*, 2025. Вип. 71. С. 477–493.
3. Дмитренко А. Ю., Чорний О. О. Методика архітектурного проектування об'єктів, що зводяться з використанням 3D друку. *Містобудування та територіальне планування*. 2025. Вип. 90. С. 14–22.
4. Івашко О. Д., Дмитренко А. Ю. Методика дослідження проявів національної ідентичності в українській архітектурі. *Містобудування та територіальне планування*, 2025. Вип. 90. С. 35–47.
5. Онищенко В.О., Срібнюк С.М., Коробко Б.О., Матяш О.В. Основи наукових досліджень та науково-технічної творчості: навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 280 с.
6. Приймак В. Систематизація методики проектування громадських центрів. *Сучасні проблеми архітектури і містобудування*, 2024. Вип. 68. С. 149–162.
7. Тіماشков М. П. Інноваційні підходи формування архітектурного середовища в умовах глобальних змін клімату: в аспектах аналізу практичного досвіду. *International Science Journal of Engineering & Agriculture*, 2024. Vol. 3, No. 4. P. 1–8.
8. Яремчук О. І. Партисипативні процеси в архітектурному проектуванні житлових чарунок міста. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*, 2018. Вип. 51. С. 408 – 415.
9. Groat L. N., Wang D. *Architectural Research Methods*. Second edition. New Jersey: John Wiley & Sons, 2013. URL: https://nexosarquisuocr.wordpress.com/wp-content/uploads/2016/03/architecturalresearchmethods-groat_wang.pdf
10. Herr C. M. Action Research as a Research Method in Architecture and Design. Proceedings of the 59th Annual Meeting of the ISSS - 2015 Berlin, Germany, 2017, 1(1). URL: <https://journals.iss.org/index.php/proceedings59th/article/view/2586>
11. Molodid O., Molodid O., Musiiaka I., Benderskyi S., Kozakova O., Dmytrenko A., Bigaj P. Condition Survey and Recommendations Regarding the Repair of the Facades of the Historical Building in the Besarabskyi Quarter in Kyiv. *International Journal of Conservation Science*, 2023. Vol. 14, Issue 3. P. 955–968.
12. Stewart L. Action Research: Steps, Benefits, and Tips. ATLAS.ti. URL: <https://atlasti.com/research-hub/action-research#:~:text=beneficial%20but%20essential,-.What%20is%20the%20definition%20of%20action%20research?.mutual%20learning%20and%20shared%20outcomes.>
13. The Practice of Architectural Research: How to start. <https://www.re-thinkingthefuture.com/architectural-community/a7588-the-practice-of-architectural-research-how-to-start/>

19. Інтернет-ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle : <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7391>
2. ARENA Journal of Architectural Research : <https://ajar.arena-architecture.eu/>
3. Architecture Research : <https://ar.fa.uni-lj.si/>
4. Urban Curators : <https://urbancurators.com.ua/PRO-NAS-about-us>